

Recenzija

Selena Stanković, *Francusko-srpske lingvističke paralele*

Knjiga *Francusko-srpske lingvističke paralele*, čiji je autor Selena Stanković, docent na Departmanu za francuski jezik i književnost na Univerzitetu u Nišu, predstavlja ne samo obimnu, već i višetematsku studiju koja na veoma uspešan način obuhvata i razmatra pitanje jezika, njihovih međusobnih dodira kao i jezičko-kulturoloških transfera ostvarenih u procesu prevodjenja.

Nastala u periodu između 2010. i 2015. godine, knjiga koja je pred nama, obuhvata jedanaest studija od kojih su pet napisane na srpskom jeziku dok su preostalih šest, u duhu francusko-srpskih paralela, predstavljene na francuskom jeziku.

Ovaj mozaik radova obuhvata pet tematskih celina od kojih su prve tri posvećene lingvističkom, sintaksičkom i semantičkom aspektu, dok su preostala dva poglavlja posvećena koliko traduktološkim pitanjima, toliko i teorijskim razmatranjima kontrastivne analize jezika. U prvom delu knjige Selena Stanković razmatra veoma zanimljivu lingvističku spregu jezičkih specifičnosti ostvarenih u ekvivalentnim srpsko-francuskim formama. Analize francuskih zamenica *en* i *y* kao i neodređene zamenice *on* koja, kako to već navodi autorka ove knjige, predstavlja jednu od najoriginalnijih posebnosti francuskog jezika, sprovedene su primenom kontrastivne metode i u okviru utvrdjenog lingvističkog materijala sačinjenog od tri francuska romana i njihovih prevoda na srpski jezik: Andreï Makine, *La musique d'une vie* (Andrej Makin, *Muzika jednog života*); Amélie Nothomb, *Le sabotage amoureux* (Ameli Notomb, *Ljubavna sabotaza*); Daniel Pennac, *Aux fruits de la passion* (Danijel Penak, *Za plodove strasti*). Drugi odeljak knjige, posvećen sintaksičkim i semantičkim razmatranjima – konkretno, francuskih predloga *pour* i *par* –, ne samo da se bavi pronalaženjem adekvatnih prevodnih ekvivalenata / korespondenata, već ukazuje i na interesantan segment ukorenjenosti francuskog jezika u lingvističko nasleđe latinskog jezika. Primena kontrastivne analize prevashodno se odnosi na razmatranje različitih padežnih francusko-srpskih upotreba u okviru odabranog materijala, tj. romana Andreja Makina: Andreï Makine, *Le testament français* (*Francusko zaveštanje*). U trećem poglavlju, Selena Stanković analizira jezičku posebnost kao i osobenosti govora u oblasti jugoistočne Srbije. Ova tematska celina ukazuje na strukturalne balkanističke posebnosti, te u duhu francusko-srpskih paralela, razvija istorijski

pregled romansko-slovenskih jezičkih i kulturnih dodira koji, kako to ističe autorka, doprinose da romanski supstrat postane „jedan od važnijih slojeva jezičkog i kulturnog nasledja na području srpskih govora prizrensko-timočke dijalekatske osnovice“. Pretposlednji deo knjige posvećen je pitanjima iz traduktologije. Selena Stanković analizira upotrebu stranih jezičkih jedinica u jeziku/tekstu, i to na primeru romana Vladimira Nabokova *Pnin* (*Pnine*). Multijezički i multikulturni koncept, koji rusko-američki pisac razvija u svom romanu (koji, u tom smislu, ima dosta sličnosti sa višejezičkim iskustvom pisca), poslužiće za razmatranje upotrebe francuske leksike i njenog lingvo-kulturološkog konteksta unutar književnog teksta. Završno poglavlje, posvećeno kontrastivnoj analizi kao naučnom metodu, zaokružuje sam koncept knjige. U ovom delu, autorka ne samo da predstavlja retrospektivni pregled razvoja kontrastivne lingvistike kao naučnog metoda, već ukazuje na važnost inicijalnih lingvističkih termina koji su doprineli razvijanju razumevanja ne samo jezika, već i dinamičnog odnosa jezika u kontaktu, kao i jezičko-kulturoloških transfera. U tom smislu, studija *Francusko-srpske lingvističke paralele* u potpunosti odražava raznoliku mrežu jezičkih dodira, lingvističkih interakcija i medjukulturnih prenosnih kontakata.

Na osnovu svega izloženog, svesrdno podržavamo i preporučujemo knjigu Selene Stanković *Francusko-srpske lingvističke paralele* za objavljivanje na Univerzitetu u Nišu. Uvereni smo da će njen bogat i raznovrstan tematski opus biti pouzdan teoretski podstrek za razvijanje budućih specijalista kako u domenu lingvistike, tako i na polju traduktologije.

Dr Sanja Bošković Danojlić

Univerzitet u Poatjeu, Francuska

Direktor Odseka za slovenske i orijentalne jezike

Koordinator Evropskog Centra za Slavistiku (CEES)

Član Laboratorije MIMMOC (EA 3812)